

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa republicană, 27 aprilie 2024, Clasa a XI-a

Timp de lucru: 180 minute

Mult succes!

Citiți cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, realizați sarcinile propuse.

Sursa A: „1. Obiectivul meu suprem în această luptă este să salvez Uniunea și nu să păstrez sau să distrug sclavia. Dacă voi putea salva Uniunea fără să eliberez niciun sclav, o voi face; dacă o voi putea salva eliberând toți sclavii, o să o fac și dacă voi reuși să o salvez eliberând doar pe unii sclavi și nu pe toți, o voi face de asemenea! 2. Dacă sclavia nu este un rău, atunci răul nu există pe lume. 3. Eu, Abraham Lincoln, președinte al SUA, [...] anunț că toate persoanele considerate până acum robi de azi înainte sunt libere și că puterea executivă a SUA, inclusiv armata și flota, vor recunoaște și vor ocroti libertatea acestor persoane”.
 (Din *Proclamația de emancipare*, SUA)

Sursa B: „Art.1. Iobăgia în regiunea Basarabiei a fost suprimată pentru totdeauna. Art. 2. Oamenilor care au ieșit din iobăgie li se asigură drepturi similar țăranilor liberi înscriși în obștile satești și celor așezați pe pământurile moșierești. Art.3. Pesoaanele eliberate de sistemul de iobăgie, inclusiv țăranii de curte, vor fi înscriși în categoria țăranilor liberi din cadrul obștilor satești, precum și pe pământurile moșierești și mănăstirești, în acele localități, unde aceștia erau înscriși. Art. 4. Bunuri mobile ale foștilor iobagi dobândite de ei până la emiterea acestui Regulament, precum și cea pusă la dispoziție de proprietari, devin proprietatea acestora”.

(Extras din *Regulamentul despre abolirea sistemului de iobăgie*, 19 februarie 1861)

Sursa C: „Claca (boierescul) este desființată [...] de-a pururea și astăzi voi sunteți proprietari liberi pe locurile supuse stăpânirii voastre, în întinderea hotărâtă prin legile în ființă. Claca și toate celelalte legături silite între voi și între stăpânii voștri de moșii, sunt desființate, prin plata unei drepte despăgubiri. [...]. Actul din 2 mai v-a dat la toți drepturi; învățați pe copiii voștri a le prețui și a le bine întrebuința. Și mai presus de toate, fiți și în viitor ceea ce ați fost și până acum, și chiar în timpurile cele mai rele, fiți bărbați de pace și de bună rânduială aveți încredere în Domnul vostru, care vă dorește tot binele; dați ca și până acum, pilda supunerii către legile țării voastre [...]; iubiți România care, de astăzi este dreaptă pentru toți fii săi”.

(*Lege rurală cu proclamațiunea Măriei-Sale Domnitorului a Principatelor-Unite Române*, 1864)

Nr.	Item	Scor
I. Timp, spațiu, personalități și evenimente/procese în istorie		
1.1	Stabiliți contextul istoric în care au fost adoptate documentele prezentate în sursele A, B și C, după algoritmul propus: <div style="text-align: right;"> L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 </div>	
Spațiu, timp	Personalitatea	Contextul intern
Sursa A		
Sursa B		

Sursa C				
1.2	<p>Determinați, în baza sursei B și a cunoștințelor obținute anterior, categoriile sociale din Basarabia care au fost vizate în Regulamentul din 1861. Explicați cauza neaplicării prevederilor Regulamentului pentru toate categoriile de țărani din regiune.</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5	
1.3	<p>Exprimați-vă argumentat opinia cu referire la realitatea istorică a respectării drepturilor omului, (stabilite prin Declarația Drepturilor Omului și ale Cetățeanului (26 august 1789) în secolul al XIX-lea, pornind de la conținutul surselor și cunoștințele obținute anterior.</p> <p>SUA _____</p> <p>Principatele Române Unite / România _____</p> <p>Europa Centrală și de Sud-Est _____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	

Argumentul 3: _____

II. Relația de cauza-efect

Studiați cu atenție tabelul propus. În baza lui, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, realizați sarcinile propuse.

SURSA D. Gradul de alfabetizare al populației în Basarabia conform apartenenței etnice în baza Recensământului General al populației Imperiului Rus din anul 1897

Etnia	În valori relative (%)	
	Bărbați	Femei
Velicoruși (Ruși)	39,9	21,1
Maloruși (Ucraineni)	15,3	3,1
Bieloruși	42,3	11,5
Polonezi	55,6	52,9
Bulgari	31,4	6,4
Moldoveni/români	10,5	1,7
Nemți	63,5	62,9
Romi (țigani)	0,9	0,9
Evrei	49,6	24,1
Turci (găgăuzi)	21,1	2,4
Alții	36,0	8,0

Первая всеобщая перепись населения Российской Империи, 1897 г.

III. Бессарабская губерния.

2.1	Determinați două trăsături caracteristice ale sistemului de învățământ din Basarabia în anii 1812-1918. Argumentați răspunsul. 1. _____ _____ Argumentul _____ _____ _____ _____ _____ 2. _____ _____ Argumentul _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6

2.2	<p>Stabiliți cauzele și consecințele politicii țariste față de românii basarabeni în domeniul educației, demonstrând interdependența dintre acestea. Urmați algoritmul propus.</p> <p>Cauza _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Consecința _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Interdependența _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Cauza _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Consecința _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Interdependența _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
III.	Manifestarea atitudinii. Eseu		
	<p>Elaborați un eseu de 1,5 pag. la tema:</p> <p><i>IMPERIALISMUL EUROPEAN ȘI IMPACTUL ASUPRA EVOLUȚIEI STATULUI NAȚIONAL (sf. sec. XIX – începutul sec. XX)</i></p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

În elaborarea eseului se va ține cont de:	5	5
Parametri de conținut: explicarea esenței politicilor imperiale promovate de Imperiile europene față de statele naționale; formularea argumentelor relevante (minim 3), corecte din punct de vedere științific referitoare la impactul imperialismului european asupra a 3-4 state naționale, cu exemplificare; reflectarea subiectului abordat prin prisma istoriei naționale și universale; evidențierea relațiilor de cauzalitate (cel puțin două) prin utilizarea conectorilor corespunzători; plasarea corectă în timp (minim 3 date cronologice) și spațiu a evenimentelor (3 state) și personalităților istorice (minim 3).	6	6
Criterii de redactare: utilizarea limbajului istoric adecvat; abordarea subiectului în relevanță tematică și expunere logică (introducere, cuprins și concluzie); respectarea succesiunii cronologice; formularea și argumentarea punctului de vedere propriu respectarea volumului indicat.	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	11	11
	12	12
	13	13
	14	14
	15	15
	16	16
	17	17
	18	18
	19	19
	20	20
	21	21
	22	22
	23	23
	24	24
	25	25
	26	26
	27	27
	28	28
	29	29
	30	30
	31	31
	32	32
	33	33
	34	34
	35	35

